

CAPUT SECUNDUM

De

OBSERVATIS EX ANA-
TOME PRACTICA IN
HYDROPE PECTORIS
DEMORTUIS.

Postquam ex viventium relatione, & autopsia, quomodo morbus dignoscatur, indicavimus, oportet etiam scrutari, quid in mortuis cultro Anatomico detectum fuerit, cum inde patuerit, morbum non esse adeo rarum, ac quis crederet, ac istius cognitio/inde multo perfectior facta fuerit.

Invenere Medici aliquando aquam puram, liquidam, sic CAR. PISO *lib. cit. sect. 3. cap. 7.* in Canonico quodam pectus aqua pura in stupenda quantitate plenum reperit: TH. BARTHOLINUS *Hist. Anat. Cent. 2. Obs. 66.* in Flandro describit repertum, tunicam pulmonum in utroque latere arcte pleuræ adnatam, ac inferiore loco ad diaphragma hydatides aliquot ingentes limpida aqua repertas formasse, quæ fontis instar thoracis dextram partem copia aquarum inundaverant, & thoracis hydropem acciverant.

Aliquando aqua hæc mucilaginosæ & crassæ est, qualem post paracenthesin invenit LOWERUS & WILLISIUS. Serum sanguineum in thorace in multis invenit RONDELETIUS; Aliquando serum flavum, citrinum ac instar lixivii est, ut apud BONETUM, ac SCHENCKIUM legitur, qui & de subviridi aqua inventa scribit,

ut & nigricantem COITERUS invenit. Lympham ex viridi citriam conspexit BLANCKARDUS; aquam spumofam HERCULES SAXONIA.

Aliquando aqua salta & acris reperta est, erodens pleuram & diaphragma, ut à FR. SYLVIO, teste BRECHTFELDIO in *Eph. Nat. Cur.*, qualem acrimoniam & gustum deprehendit BORRICHIVS in triplici hydrope in *Act. Haffn. Vol. 1.* Aliquando Authores aquam hanc notarunt foetidam & graveolentem, plurium librarum pondere, imo & purulentam, ut BAUHINUS, SALMUTH, HARDERUS. Ac hæc de qualitate.

Quantitas etiam diversa inventa est feri; duas libras ejus in cavo pectoris reperit OTTO HEURNIVS, quatuordecim vero librarum meminit SCHENCKIVS, imo tantæ copię, ut vasa aliquot ænea repleverit. Aliquando ob copiam aquam in abdomen protrusam post HIPPOCRATIS scripsit JACOTIVS. Imo ipsos etiam pulmones replet, ac bronchia occupat, sic CL. LUCAS TOZZI in cadavere hoc genere morbi interempti pulmonem sero glutinoso vidit ita distentum, ut universam pectoris capacitatem occuparet. Unde cum SEBIZIO, BOERHAAVIO, Aliisque inter hydropem pectoris & pulmonis distinguendum esse censemus, licet morbi sint cognati & sibi facile succedentes, unde nos utrumque hoc loco pertractamus. Pericardium etiam aqua simul repletum observatum est, de quo malo vero hic non agemus, id tantum notantes, quod contra autopsiam Anatomicam scripserit JUNCKERUS in *Consp. Med. Theoret. Pract.*, *hydropem pericardii, rarissimum affectum, in artificum magis inventis, quam natura operibus quarendum esse.* Jam etiam, quomodo viscera post mortem se habuerint, dispiciendum est. Pulmones plerumque male affecti observati sunt, sæpe coarctati, ut in

WEPFE-

WEPFERO, aliquando duri, ficci, scirrhusi; retorridos & purulentos reperit CAR. PISO. Tubercula & hydatides in iis jam advertit HIPPOCRATES. Putres HARDERUS vidit, Alii sphacelatos, Aliqui callosos, ac crassis membranis donatos. Cor sæpe simul flaccidum, hepar tumidum, induratum, lienem durum, renes ulceratos Alii notarunt. OTTO HEURNIUS pleraque abdominis viscera male affecta simul, & strumis ac glandulis induratis scatentia reperit, de qua insigni observatione Anatomica videantur VRATISLAVIENSES *loc. cit.* At ne plane sine aliqua simili Observatione, morbi indolem illustrante, finiam hoc Caput, ac solis aliorum observatis repleam, addam quæ ab Fautoribus communicata sunt, cum ipsi mihi hæctenus defuerit occasio, in mortuis morbum hunc rimandi. Scripsit nuper ad Cl. Professore & Promotorem meum Cl. BOEHMIUS, Consiliarius Medicus Ser. Elect. Palatini, & Practicus Dusseldorpiensis Celeberrimus, (idem ille qui ægro, cujus Casum elaboravi, prudenter pilulas ex gummi guttæ & Extract. panchym. Cr. dandas suaserat) se secuisse in Nosocomio cadaver hominis, qui summa anxietate circa præcordia, difficultate respirationis, vomitu per consensum, etiam hæmorrhagia narium, & asthmate convulsivo-suffocatorio per quatuordecim dies laboraverat, ac antea tolerabilius vixerat, nisi quod de palpitatione cordis sæpius conquestus esset; in hujus auricula dextra cordis reperiebatur polypus crassitie & longitudine crassioris ac longioris pollicis; in utroque cordis ventriculo etiam duo erant polypi, majores, sed tenuiores prioribus, & duo longiores in medio concreti & quasi contorti, lumbricorum instar, in vasa pulmonalia se extendentes; pulmones erant atri, crassi, ponderosi, à stagnante sanguine, ita ut & frustum aquæ injectum subsideret;

deret; ipso pulmone discisso inde copiosa effluebat aqua, qualis aqua etiam ante sectionem & ore & naribus exsilierat, quando thorax comprimebatur. In pectoris cavo erat aliqua aquæ portio, multo vero major in pericardio; Renes erant candidi; cætera se bene habebant. Atque hæc Obs. in multis convenit cum GOHLII illa, *loc. cit.*, ubi & polypos adfuisse asserit.

Alium Casum communicavit Cl. D. D. SCHUMACHER, Physicus Comitatus Marcani & Practicus insignis Mattnegensis, Fautor meus singularis. Mortuus est anno 1730. d. 9. Martii miles, Henricus Hiegehan, quinquaginta circiter annorum, quem die sequenti cum Chirurgo Legionis aperuit D. D. SCHUMACHER. Miles hic primo laboraverat febre tertiana cum sensu incommodi in dextro hypochondrio, quæ postea cessavit & in febrem hecticam mutata est, cum tussi, qua dein & aliqua quantitas sanguinis evacuabatur. Somnus erat valde paucus & impeditus, neque poterat in ullo latere quiescere, sed semper in dorso recubuit; in fine accessit orthopnoea & magna anxietas, appetitus fere defecit, facies accessit Hippocratica; lumbi ulcerati; tumuit abdomen cum pedibus; tumor œdematosus pedum tandem ruptus est, ac tribus septimanis ante mortem omnis aqua effluxit, usque ad subsidentiam abdominis, scroti & pedum. Ex dextro pede major quantitas aquæ effluxit, quam ex sinistro; Sex vel septem diebus ante mortem aquæ fluxus cessavit; die ante mortem adhuc hausit tabaci fumum, ast cibi nihil assumere potuit, sed parum vini interdum assumpsit. Tandem post magnas angustias obiit. Post mortem secto altero die cadavere sequentia inventa sunt: in abdomine quinque libræ aquæ circiter reperiebantur; hepar & lien nigra erant; in fellea vesicula tamen aderat bilis; in ambitu renum mu-
cus

cus loco pinguedinis aderat ; omentum fere erat consumptum & loco pinguedinis mucum continebat, ventriculus erat contractus ; vesica aqua erat repleta, ut & pelvis ; pancreas nonnihil induratum erat ; intestina erant inflata, præcipue colon & cœcum, in thorace pulmones contracti, cavitas pectoris & pericardii aqua multum repleta, ita ut pericardium ultra tres uncias, & pectus mensuram unam & dimidiam aquæ contineret ; in pulmonibus quædam tubercula reperiiebantur ; Cor erat aliquomodo contractum, & sanguine vacuum, sed auriculæ & sinus cruore repleta ; alias exigua quantitas sanguinis in vasis reperiiebatur ; supra pericardium mucus loco pinguedinis. In capite, cranio ablato, sub dura matre aderat aqua mucosa ; sub medulla oblongata, inter plicas cerebri, & supra cerebellum etiam aqua aderat. Inter piam & duram matrem tam cerebri, quam cerebelli, ac in ventriculo quarto itidem erat aquosa colluvies. Unde patuit satis mortis causa, serosa in toto corpore colluvies, ac simul in pectore & pericardio. Plura ex aliis Authoribus observata in cadaveribus possem adferre, sed omnes excutere non libuit. Suffecerit indicasse, quod in TH. BARTHOLINI. *Act. Haffniens. vol. V. Obs. 13. p. 32.* scribatur in ancillæ simul ascite defunctæ cadavere 120. libras aquæ in abdomine repertas fuisse. Idem *Vol. V. Obs. 27. p. 90.* notat, quod in cane, hydrope thoracis demortuo, magnæ aquæ quantitas in thoracis cavo reperta fuerit. *Ibid. Obs. 33. P. 116.* refertur de muliere, hydrope thoracis, hydrocardia, & ascite defuncta, ubi in thorace & pericardio magna quantitas aquæ, ac in abdomine sex vel septem libræ ejus repertæ fuerint. Porro *Act. Haffn. Vol. 2. p. 37.* quoque exempla hydropis thoracis & pericardii reperiuntur. De Pectoris hydrope *Ibidem exemplum est. Obs. 118. p. 297.*

D

At

At plura non addemus. Conveniens vero, imo utilissimum judicavimus hæc ex demortuis observata copiosius exponere, quia ad morbi indolem accuratius perspicendam, & causas proximas feliciter eruendas facem præferunt, ad quas sequenti Capite luculentius exponendas nunc transimus.

CAPUT TERTIUM

De

CAUSIS HYDROPI PECTORIS PROXIMIS ET REMOTIS.

CAusæ morbi diri jam sunt examinandæ tam proximæ quam remotæ; inquirendum enim est primo, quinam sint fontes feri in thorace depluentis, & deinde, quæ causæ inducant hanc effusionem feri vel lymphæ specialius in cavum pectoris. Proxima causa videtur esse effusio feri vel lymphæ, vel & transudatio per vasa lymphatica & serosa in pectore rupta, vel dehiscentia, unde vel sensim depluit, vel citius effunditur humor in cavo pectoris, ac diaphragmati incumbit, donec evadat sensim ingens serosa colluvies; possunt etiam hydatides pulmonum hunc morbum inducere, quibus tandem ruptis lymphæ in cavum thoracis colligitur; lymphæ & serum possunt peccare atque sic morbum hunc inducere, vel qualitate, vel quantitate, vel motu; Sic qualitate acri eroduntur tenues tunicæ lymphaticorum vasorum; quantitate sæpius peccat in hominibus plethoricis, quibus facile